

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124201253
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124201253.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v spore žalobcu: A. A., nar. XX.X.XXXX, adresa B. XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou: AK GG, s.r.o., so sídlom Galanta, Agátová 2513/15, IČO: 50 954 709, proti žalovaným: 1. B. B., nar. XX.X.XXXX, adresa C. XX, 2. D. D. E., nar. X.XX.XXXX, adresa F. XXX, obaja zastúpení advokátskou kanceláriou: GOREJ Legal, s.r.o., so sídlom Košice, Krmanova 14, IČO: 47 231 939, v konaní o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy, o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh žalobcu, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č.k. 100C/20/2024-28 zo dňa 8.3.2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje nasledovné neodkladné opatrenie:

Súd žalovaným 1 a 2 u k l a d á z d r ť a ť sa nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX a to parc. č. 1836/19 o výmere 551 m2 zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. 1836/79 o výmere 184 m2 zastavaná plocha a nádvorie, stavba súp. č. XXX na parc. č. 1836/79 rodinný dom a k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX parc. č. 1836/8 o výmere 413 m2 záhrada, parc. č. 1836/96 o výmere 58 m2 záhrada, parc. č. 1836/112 o výmere 45 m2 zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. 1836/113 o výmere 10 m2 zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. 1836/114 o výmere 109 m2 zastavaná plocha a nádvorie, všetko parc. registra „C“, okres Trnava, obec E., k.ú. E., a to vrátane ich prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúceho vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia (ktorým sa domáhal uložiť žalovaným povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami uvedenými vo výroku tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej) zamietol (v celom rozsahu).

2. Pri rozhodovaní prvoinštančný súd vychádzal z osvedčeného skutkového stavu, keď ustálil, že dňa 15.11.2023 bola na notárskom úrade notára JUDr. Juraja Nováka spísaná notárska zápisnica N 570/2023, NZ 39031/2023, NCRIs 39832/2023, ktorej obsahom bola zmluva o pôžičke a Dohoda o vyhlásení a uznaní záväzku a súhlase dlžníka s vykonateľnosťou notárskej zápisnice a s exekúciou. Obsahom zápisnice bolo vyhlásenie veriteľa - žalobcu, že dňa 22.9.2023 poskytol G. C. - dlžníkovi sumu 28.000 eur bezhotovostným prevodom na jej účet vedený vo E., H. a vyhlásenie dlžníka, že predmetnú sumu prijala a svoj dlh uznáva čo do dôvodu a výšky. Ďalej dlžník vyhlásil, že súhlasí s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, t.j. s exekúciou na celý majetok dlžníka v prípade nesplnenia záväzkov vyplývajúcich z notárskej zápisnice.

3. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX platného k 27.12.2023 dlžníčka bola k uvedenému dňu spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na predmetnom liste vlastníctva - parcela C-KN č. 1836/8 záhrada o výmere 413 m2, parcela C-KN č. 1836/19 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 551 m2,

parcela C-KN č. 1836/79 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 184 m², parcela C-KN č. 1836/96 záhrada o výmere 58 m², parcela C-KN č. 1836/112 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 45 m², parcela C-KN č. 1836/113 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 10 m², parcela C-KN č. 1836/114 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 109 m², stavba - rodinný dom so súp. č. XXX na parcele C-KN č. 1836/79 v podiele 39/60, pričom druhým spoluvlastníkom bol A. C. so spoluvlastníckym podielom 21/60.

4. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX platného k 30.1.2024, vlastníkom vyššie uvedených nehnuteľností sú žalovaní, každý v spoluvlastníckom podiele 1 na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený 29.1.2024. K rovnakému dňu bolo spoluvlastnícke právo v podiele 1/2 zapísané každému zo žalovaných aj k parcelám vedeným na liste vlastníctva č. XXXX.

5. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 324 ods. 1. § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c) a d), § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 veta prvá CSP.

6. Vecne prvoinštančný súd argumentoval tým, že v danom prípade žalobca potrebu nariadenia neodkladného opatrenia stručne odôvodnil obavou, že žalovaní „môžu ďalej odpredať svoje spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach, a tým pádom už nebude ďalej možné pokračovať v tomto spore a nezákonné zmenšenie majetku dlžníka na úkor žalobcu sa tým stane definitívnym, čo vytvorí trvalú prekážku k uspokojeniu nároku žalobcu“. Žalobca však neosvedčil dôvodnosť svojej obavy, neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by oprávňovali súd zasiahnuť do právnych pomerov strán sporu. Žalobca len hypoteticky uvádza, aká situácia by mohla nastať v prípade, ak by žalovaní previedli predmetné nehnuteľnosti na tretie subjekty, pričom na podporu tejto hypotézy neuviedol žiadne skutkové tvrdenia, ktoré by osvedčovali takýto zámer žalovaných. Vzhľadom na to, že neboli naplnené základné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia predpokladané v ustanovení § 325 ods. 1 CSP, súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

7. Proti tomuto uzneseniu podľa obsahu v celom rozsahu s tým, že súd vec nesprávne právne posúdil a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP) podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a nariadil neodkladné opatrenie podľa podaného návrhu.

8. Odvolateľ má za to, že zo skutkových okolností poskytnutia pôžičky zo strany žalobcu pre G. C., ktorá bola pôvodnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností, ako aj jej ďalšieho postupu, došlo k prevodu vlastníckeho práva na žalovaných práve z dôvodu, aby v prebiehajúcom exekučnom konaní tento majetok nebol predmetom exekúcie, z čoho by vedel žalobca uspokojiť svoju pohľadávku. Táto pôžička bola poskytnutá na základe zmluvy o pôžičke a dohody o vyhlásení o uznaní záväzku a súhlasu dlžníka s vykonateľnosťou notárskej zápisnice s exekúciou zo dňa 15.11.2023 uzavretou formou notárskej zápisnice, avšak zo strany dlžníka k plneniu ani čiastočne nedošlo a predtým, ako sa malo zriadiť exekučné záložné právo, došlo k prevodu vlastníctva na žalovaných a navyše ani výňatok z tohto scudzenia dlžník nepoužil na úhradu svojej dlžby voči žalobcovi. Dôvodná obava pramení práve v tom, že pôvodný vlastník – dlžník konal nečestne, keď sa zbavil svojho majetku za pomoci žalovaných, pričom žalovaní sa vedia ľahko zbaviť možného rizika, že ich právny úkon bude vyhlásený voči žalobcovi za neúčinný ďalším prevodom predmetných nehnuteľností na tretie osoby, keď už nebude možné posudzovať dobromyseľnosť nadobúdateľa vlastníckeho práva vo vzťahu k žalobcovi. Nariadením neodkladného opatrenia nebudú porušené práva žalovaných s výnimkou, ak by sa ďalším prevodom nehnuteľností chceli zbaviť rizika, že žalobca by bol so svojou žalobou úspešný. Ak sa vezme do úvahy, že zo strany dlžníka, ako aj žalovaných už ku konaniu minimálne v rozpore s dobrými mravmi došlo, riziko a dôvodná obava, že žalobca môže byť ukrátený na svojich právach je viac ako vysoká. Navrhované neodkladné opatrenie je podľa názoru žalobcu jediným prostriedkom v konaní na zabezpečenie nároku žalobcu.

9. Žalovaní 1 a 2 vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, preskúmanému uzneseniu a podanému odvolaniu žalobcu navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení.

10. Žalovaní uviedli, že ešte pred doručením písomnosti v tomto konaní im boli doručené odporovacie žaloby ďalších veriteľov dlžnícky žalobcu, na základe čoho odstúpili od kúpnej zmluvy zo dňa 8.11.2023

uzavretej medzi žalovanými ako kupujúcimi a dlžníčkou žalobcu G. C. a jej manželom ako predávajúcimi. Dôvodom odstúpenia bola skutočnosť, že medzi podpisom kúpnej zmluvy a samotným vkladom vlastníckeho práva do katastra boli na príslušných LV zapísané viaceré ťarchy, poznámky a plomby, teda dôvodom odstúpenia bola nepravdivosť vyhlásení predávajúcich uvedených v kúpnej zmluve, podľa ktorých nehnuteľnosti nie sú majetkom podliehajúcim inému konaniu, neviazne na ňom žiadne záložné právo, že nehnuteľnosti nezaťažili akýmkoľvek právom tretej osoby a že nehnuteľnosti nemajú žiadne právne vady. Dňa 13.5.2024 došlo pre účely vykonania záznamu odstúpenia od kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností k uzavretiu dohody o odstúpení. Dňa 14.5.2024 došlo k podaniu návrhu na záznam odstúpenia od kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX a na LV č. XXXX v prospech pôvodných vlastníkov A. C. a G. C.. V tejto súvislosti žalovní poukázali na rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžo/229/2010, podľa ktorého platným odstúpením od zmluvy sa zmluva o prevode vlastníctva k nehnuteľnosti od začiatku zrušuje, medzi účastníkmi nastáva taký právny stav, ako keby k uzavretiu zmluvy nedošlo, vlastnícke právo prevodcu sa obnovuje zo zákona. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovní majú za to, že dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia nenastali, resp. uvedenými úkonmi odpadli a teda neexistuje dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, spočívajúceho v zákaze nakladať s nehnuteľnosťami. Žalovní 1 a 2 boli pri nadobúdaní nehnuteľnosti dobromyseľní a nie je pravdou ako uvádza žalobca, že zo strany žalovaných uzavretím kúpnej zmluvy došlo minimálne ku konaniu v rozpore s dobrými mravmi. Kúpna zmluva bola uzavretá v čase, keď na príslušných LV ešte neboli zapísané žiadne ťarchy, plomby, či poznámky. Z príslušných LV k 1.5.2024 vyplýva, že prvé ťarchy začali byť na LV zapisované až po podaní návrhu na vklad kúpnej zmluvy.

11. Žalovní v celom rozsahu súhlasia s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 15 napadnutého uznesenia, v zmysle ktorého žalobca neosvedčil dôvodnosť svojej obavy, a teda, že žalovní predajú svoje spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach. Právo naopak, žalovní odstúpili od kúpnej zmluvy, čo žalobcovi po vykonaní záznamu vlastníckeho práva späť v prospech dlžníčky žalobcu a jej manžela, poskytnú možnosť uspokojiť sa priamo z majetku jeho dlžníčky.

12. K predmetnému vyjadreniu žalovní pripojili kópiu návrhu na záznam odstúpenia od kúpnej zmluvy s dátumom uloženia do schránky 14.5.2024, návrh na záznam do katastra nehnuteľností zo 14.5.2024, výpis z LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXX ku dňu 2.5.2004, výpis z LV č. XXXX ku dňu 11.12.2023, z LV č. XXX ku dňu 12.11.2023, dohodu o odstúpení uzavretú medzi žalovanými 1 a 2 ako kupujúcimi a A. C. a G. C. ako predávajúcimi od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 5.11.2023, o prevode nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX okres Trnava, obec E. k.ú. E. zo dňa 13.5.2024, ako aj listiny o odstúpení od predmetnej kúpnej zmluvy žalovanými 1 a 2 zo dňa 8.5.2024.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku – v texte aj len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania v intenciách podaného odvolania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a navrhované neodkladné opatrenie nariadiť (§ 388 CSP).

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vychádzajúc z uplatnenej odvolacej argumentácie žalobcu, bolo posúdiť správnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie vedúcich k zamietnutiu návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, so zameraním na ustálenie či ne/boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa obsahu spisu žalobca sa podanou žalobou o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy domáha, aby súd určil, že kúpna zmluva uzatvorená medzi G. C. ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom zavkladovaná pod V-6125/2023 dňa 29.1.2024 je voči žalobcovi neúčinná.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 15.11.2023 bola na notárskom úrade notára JUDr. Juraja Nováka spísaná notárska zápisnica N 570/2023, NZ 39031/2023, NCRI 39832/2023, ktorej obsahom bola zmluva o pôžičke a Dohoda o vyhlásení a uznaní záväzku a súhlase dlžníka s vykonateľnosťou notárskej zápisnice a s exekúciou. Obsahom zápisnice bolo vyhlásenie veriteľa - žalobcu, že dňa 22.9.2023 poskytol G. C. - dlžníkovi sumu 28.000 eur bezhotovostným prevodom na jej účet vedený vo E., H. a vyhlásenie dlžníka, že predmetnú sumu prijala a svoj dlh uznáva čo do dôvodu a výšky. Ďalej dlžník vyhlásil, že súhlasí s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, t.j. s exekúciou na celý majetok dlžníka v prípade nesplnenia záväzkov vyplývajúcich z notárskej zápisnice.

17. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX platného k 27.12.2023 dlžníčka bola k uvedenému dňu spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na predmetnom liste vlastníctva - parcela C-KN č. 1836/8 záhrada o výmere 413 m², parcela C-KN č. 1836/19 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 551 m², parcela C-KN č. 1836/79 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 184 m², parcela C-KN č. 1836/96 záhrada o výmere 58 m², parcela C-KN č. 1836/112 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 45 m², parcela C-KN č. 1836/113 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 10 m², parcela C-KN č. 1836/114 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 109 m², stavba - rodinný dom so súp. č. XXX na parcele C-KN č. 1836/79 v podiele 39/60, pričom druhým spoluvlastníkom bol A. C. so spoluvlastníckym podielom 21/60.

18. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX platného k 30.1.2024, vlastníkom vyššie uvedených nehnuteľností sú žalovaní, každý v spoluvlastníckom podiele 1 na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený 29.1.2024. K rovnakému dňu bolo spoluvlastnícke právo v podiele 1/2 zapísané každému zo žalovaných aj k parcelám vedeným na liste vlastníctva č. XXXX.

19. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia navrhnutého spoločne so žalobou žalobca odôvodnil tým, že vzhľadom na uvedené skutočnosti je dôvodná obava, že žalovaní môžu ďalej odpredať svoje spoluvlastnícke podiely na dotknutých nehnuteľnostiach a tým pádom už nebude možné pokračovať v spore a nezákonné zmenšenie majetku dlžníka na úkor žalobcu sa tým stane definitívnym, čo vytvorí trvalú prekážku k uspokojeniu nároku žalobcu. Akékoľvek ďalšie prípadné prevody spoluvlastníckych podielov na tretie osoby môžu mať nenávratiteľný dopad na prebiehajúci súdny spor.

20. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania alebo po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (teda v zmysle § 343 a nasl. CSP zriadením záložného práva na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa...).

21. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa ods. 2 písm. c) tohto ustanovenia neodkladným opatrením možno strane uložiť okrem iného najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

22. V zmysle § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

23. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

24. Z vyššie citovaných ustanovení CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie pritom súd môže nariadiť iba na návrh. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný

postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez vylúčených strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli osvedčené.

25. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať je potom osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity). Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenie bezprostredne hroziacej ujmy.

26. Súd poskytuje zabezpečenie prostredníctvom neodkladného opatrenia len v prípade, keď obsah jeho výroku neporušuje žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu, teda treba skúmať, či postupom súdu alebo obsahom výroku nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou (ústavnými zákonmi). Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na neodkladné opatrenie. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t.j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pod potrebou dočasnej úpravy strán sa rozumie stav vzťahov strán, ktorý neznesie odklad. Navrhovateľ musí deklarovat opodstatnenie nároku vo veci samej. Je nevyhnutné aby mu svedčila vecná legitímácia, konkrétne aktívna, na podanie návrhu. Už v podanom návrhu musí navrhovateľ predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Práve s tým súvisí preukázanie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má ochrana poskytnúť. Neodkladné opatrenie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej. Existencia právneho pomeru medzi stranami alebo nároku prípadne ich osvedčenie, samé osebe ešte netvorí zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až jeho ohrozenie dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť. Toto ohrozenie bezprostredne hroziacou ujmovou musí byť konkrétne a aspoň osvedčené.

27. V tomto prípade neprichádza do úvahy nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, nakoľko takýmto rozhodnutím sa nedosiahne sledovaný účel a tiež zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo len na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka, keď v tomto prípade žalovaní nie sú dlžníkmi žalobcu.

28. V zmysle § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

29. Z cit. ust. vyplýva, že pri preskúmaní vecnej správnosti napadnutého uznesenia o neodkladnom opatrení je aj pre odvolací súd relevantný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Je preto vylúčené, aby odvolací súd svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia, na tieto skutočnosti odvolací súd neprihliada.

30. Keďže predmetné preskúmané uznesenie súdu prvej inštancie bolo vydané dňa 8.3.2024 a k odstúpeniu od predmetnej kúpnej zmluvy žalovanými došlo až neskôr dňa 8.5.2024 a k dohode zmluvných strán o odstúpení od predmetnej kúpnej zmluvy až dňa 13.5.2024, na tieto právne skutočnosti, ktoré nastali až po vydaní napadnutého prvoinštančného uznesenia odvolací súd, s poukazom na citované ustanovenie, nemohol prihliadať. Musel teda vychádzať zo skutkového a právneho stavu v čase vydania preskúmaného uznesenia.

31. V danom prípade zatiaľ predbežne v tomto štádiu konania pred vykonaním potrebného dokazovania by bolo predčasné a nepodložené tvrdiť, že nárok uplatnený žalobou o určenie neúčinnosti predmetného právneho úkonu je očitne vylúčený. Žalobcom popísané a listinnými dôkazmi založenými v spise osvedčené skutočnosti totiž predbežne nevyklúčujú, že sú splnené zákonné podmienky § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka pre určenie, že právny úkon dlžníčky žalobcu G. C. - predmetná kúpna zmluva, ktorou previedla podiel na dotknutých nehnuteľnostiach na žalovaných 1 a 2 je voči žalobcovi neúčinná.

32. Následne bolo potrebné vyriešiť, či bola splnená i druhá zo základných podmienok a to potreba osvedčenia, že je dané reálne nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy právam žalobcu tým, že by žalovaní 1 a 2 dotknuté nehnuteľnosti scudzili, prípadne zaťažili v prospech tretích osôb. Prvoinštančný súd v preskúmanom uznesení zastal názor, že žalobca neosvedčil dôvodnosť svojej obavy, keďže neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by oprávňovali súd zasiahnuť do právnych pomerov strán sporu. Odvolací súd sa s predmetným názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje.

33. Za okolností keď bola podaná odporovacia žaloba, vydanie uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia nie je možné podmieňovať preukázaním úmyslu žalovaných vykonávať úkony súvisiace s vlastníctvom nehnuteľností. Vyčkávanie na prejavenie úmyslu žalovaných nakladať s dotknutými nehnuteľnosťami by mohlo viesť k ďalšiemu prevodu, v ktorom by už ochrana vo vzťahu k žalobcovi v konaní o odporovacej žalobe bola výrazne znížená. Preto postačuje preukázanie odôvodnenej obavy na to, aby bolo návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovené. V prípade, keď už predtým dlžník vykonal právne úkony ukracujúce uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, z povahy veci vyplýva, že existuje motivácia aj jeho právnych nástupcov – žalovaných previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam opätovne. Tomu je možné účinne zabrániť práve nariadením neodkladného opatrenia, ktorým sa aktuálnym vlastníkom uloží nenakladať, resp. zdržať sa nakladania s dotknutými nehnuteľnosťami až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Obdobné závery prijali Krajské sudy Trenčín vo veci pod sp. zn. 5Co/278/2014 a 17Co/255/2016 i Krajský súd v Prešove vo veci pod sp. zn. 18Co/44/2015. Ďalšie nakladanie s dotknutými nehnuteľnosťami v danom prípade je možné očakávať i z toho dôvodu, že súdu z jeho úradnej činnosti je známe, že iba na tunajšom Krajskom súde v Trnave prebehlo niekoľko odvolacích konaní vo veci nariadenia zabezpečovacieho, resp. neodkladného opatrenia, v ktorých sa navrhovatelia ako veritelia domáhali voči G. C. (dlžníčke aj žalobcu) nariadenia zabezpečovacieho, resp. neodkladného opatrenia (napr. sp. zn. 24Co/136/2023, 24Co/29/2024, 24Co/5/2024, 24Co/8/2024, 28Co/1/2024, 28Co/29/2024, 28Co/33/2024, 21Co/37/2024, 24Co/41/2024, 28Co/43/2024). Dôvodné obavy zároveň vzbudzuje aj množstvo poznámok zapísaných na dotknutých LV č. XXX H. I. XXXX v podobe početných poznámok o nariadení zabezpečovacieho príp. neodkladného opatrenia.

34. S poukazom na uvedené, vychádzajúc z rozhodujúceho stavu v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, odvolací súd bol názoru, že žalobca osvedčil danosť odôvodnenej obavy a tým nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy jeho právam. Keďže potom boli splnené všetky základné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a to osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, osvedčenie skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, resp. obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovaného obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinných žalovaných neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality) i že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, bolo dôvodné návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť.

35. Odvolací súd preto s použitím ust. § 388 CSP napadnuté zamietajúce uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil neodkladné opatrenie podľa návrhu žalobcu.

36. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým bude predmetné konanie končiť (§ 262 ods. 1 CSP).

37. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).